

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број:118-0-Рев-07-000 311
Бања Лука, 28.8.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгослава Лукића и Јанка Нинића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца З. В., из Б. Л., Ул....., против тужене РС - В. Р. С. - Секретаријата....., коју заступа П. РС, а П. мр. С. Т. заступа његов помоћник Љ. Б.-П., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизијама парничних странака против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Ж-06-000 590 од 13.10.2006. године, у сједници вијећа одржаној 28.8.2009. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизије се уважавају пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Ж-06-000 590 од 13.10.2006. године се укида и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број РС-19/02 од 05.6.2006. године понишена су као незаконита рјешења тужене РС – В. РС– Секретаријата.... (у даљем тексту: тужена) број 0/01/2773/01 од 23.11.2001. године и број 0/01-2985/01 од 31.12.2001. године, па је туженој наложено да тужиоца З. В. (у даљем тексту: тужилац) врати на посао на радно мјесто које одговара његовој стручној спреми и његовим радним способностима, све у року од 15 дана од дана доношења пресуде под пријетњом извршења, да му исплати износ од 29.452,14 КМ на име неисплаћених плата за период од 01.8.2001. године до 28.2.2005. године, са законском каматом за исти период у износу од 10.198,93 КМ, да му повеже радни стаж и уплати доприносе за ПИО, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености за сав период неуплаћивања, као и да му плати износ од 600,00 КМ на име трошкова вјештачења вјештака финансијске струке, све у року од 15 дана од дана доношења пресуде, под пријетњом извршења (став 1. изреке); тужилац је одбијен с тужбеним захтјевом за исплату неисплаћеног топлог оброка у периоду од 01.6.2001. године до 28.2.2005. године са законском затезном каматом од 01.6.2001. године до 28.2.2005. године, за исплату неисплаћене накнаде за превоз за период од 01.6.2001. године до 28.2.2005. године, за исплату неисплаћене накнаде за огрев за зиму 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004 и 2004/2005. године са законском

затезном каматом за период од настанка прве обавезе до 28.2.2005. године, за исплату неисплаћене накнаде за зимницу за 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004 и 2004/2005. годину са законском затезном каматом за период од настанка прве обавезе до 28.2.2005. године, за исплату неисплаћене накнаде за регрес за 2001, 2002, 2003 и 2004. годину са законском затезном каматом за период од настанка прве обавезе до 28.2.2005. године, као и са захтјевом за исплату накнаде на име претрпљених душевних болова и страха, за накнаду трошкова здравственог вјештачења и здравствених прегледа са законском затезном каматом од тренутка учињеног парничног трошка до исплате и за досуђене законске затезне камате на неуплаћене доприносе (став 2.); одбачен је „тужбени захтјев“ (правилно: тужба) тужиоца за исплату неисплаћеног борачког додатка у периоду од 15.12.1999. године до 29.5.2004. године са законском затезном каматом за период од 15.12.1999. године до 29.5.2004. године због ненадлежности суда (став 3.); тужилац је ослобођен од плаћања трошкова поступка који се односе на таксе на тужбу и пресуду (став 4.).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Ж-06-000 590 од 13.10.2006. године дјелимично је уважена тужиочева жалба и првостепена пресуда преиначена у дијелу којим је одбијен његов захтјев за исплату накнаде за огрев, зимницу и регрес за 2002. годину, тако што је тужена обавезана да му исплати на име накнаде за огрев за 2002. годину износ од 204,00 КМ са законском затезном каматом од 01.1.2003. године до 28.2.2005. године, на име накнаде за зимницу за 2002. годину износ од 204,00 КМ са законском затезном каматом од 01.1.2003. године до 28.2.2005. године, те на име накнаде за регрес за 2002. годину износ од 548,00 КМ с каматом од 01.1.2003. године до 28.2.2005. године (став 1. изреке); у преосталом дијелу тужиочева жалба је одбијена и првостепена пресуда потврђена у преосталом побијаном одбијајућем дијелу и у дијелу којим је тужба одбачена (став 2.); жалба тужене је дјелимично уважена и првостепена преуда преиначена у досуђујућем дијелу на тај начин што је досуђени износ на име неисплаћене плате за период од 01.8.2001. године до 28.2.2005. године од 29.452,14 КМ снижен на износ од 24.297,05 КМ, а досуђени износ на име доспјеле камате за период од 01.8.2001. године до 28.2.2001. године од 10.198,93 КМ снижен је на износ од 8.287,76 КМ (став 3.); у осталом побијаном досуђујућем дијелу жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда у том дијелу потврђена (став 4.).

Тужилац је изјавио ревизију против другостепене пресуде због свих разлога из члана 240. став 1. тачке 1. до 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09, у даљем тексту: ЗПП), те због повреда Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и Устава Републике Српске. Предложио је да се другостепена пресуда преиначи „у правцу усвајања тужбе тужиоца“ и варијанте I вјештачења од вјештака Д. С., уз досуђење свих парничних трошкова или да се „укине пресуда другог степена у цјелини и предмет врати на поновно суђење другом вијећу другостепеног суда“.

Тужена је изјавила ревизију против другостепене пресуде због свих разлога прописаних чланом 240. ЗПП с приједлогом да се пресуда преиначи тако што би тужбени захтјев тужиоца био одбијен или да се укине и предмет врати истом или другом вријећу другостепеног суда на поновно суђење.

Тужилац је доставио одговор на ревизију из којег произилази да предлаже да се ревизија тужене одбије.

Тужена није доставила одговор на ревизију тужиоца.

Тужбом се тражи заштита права из радног односа на начин ближе описан у изрекама нижестепених судова.

Тужилац је, према утврђеном чињеничном стању, био запослен код тужене. Рјешењем тужене број 0/01)2773/01 од 23.11.2001. године оглашен је кривим што непрекидно од 01. августа 2001. године није долазио на посао, нити правдао изостанак, чиме је починио тежу повреду радне обавезе и дужности – неоправдани изостанак са посла три дана узастопно из члана 26. став 1. тачка 13. Закона о радним односима у државним органима („Службени гласник РС“ број 11/94) и члана 4. тачка 10. Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у Секретаријату.... број 0/01-369/01 од 27.2.2001. године (у даљем тексту: Правилник). Тужиоцу је за учињену повреду радне обавезе и дужности изречена мјера престанка радног односа. Његов приговор против овог рјешења одбијен је другостепеним рјешењем тужене број 0/01-2985/01 од 31.12.2001. године. Сматрајући да су ова рјешења незаконита, тужилац је благовремено покренуо спор пред судом. Тражио је поништење оба рјешења, враћање на посао на радно мјесто које одговара његовој стручној спреми и радним способностима, као и накнаду штете.

Нижестепени судови су закључили да је наступила застарјелост вођења дисциплинског поступка против тужиоца за описану тежу повреду радне обавезе и дужности у складу са чланом 39. став 1. Правилника. Према тој одредби поступак за утврђивање дисциплинске одговорности запосленог не може се покренути ни водити када истекне три мјесеца од дана када је повреда учињена. По схватању судова, повреда је учињена 01. августа 2001. године, а рок од три мјесеца из члана 39. став 1. Правилника истекао је 01. новембра 2001. године, дакле, прије доношења првостепене одлуке о дисциплинској одговорности тужиоца. Судови су само из тих разлога поништили оба оспорена акта, удовољили тужбеном захтјеву за реинтеграцију тужиоца у радни однос код тужене, а дјелимично и за накнаду штете, како је наведено у изрекама нижестепених пресуда.

Схватања нижестепених судова, на која је указано, нису правилна.

Ревизије су основане.

Објективни рок застарјелости по правилу почиње да тече првог дана послје дана у коме је лице у радном односу учинило повреду радне обавезе. Почетак тог рока лако је одредив ако је радња повреде започета и окончана истог дана. Другачија је ситуација код трајних повреда радне обавезе чија радња извршења траје по више дана, као што је то случај и са неоправданим изостанком с посла. Објективни рок за наступање застарјелости у тим случајевима почиње да тече првог дана послје дана у току којег је радња повреде престала.

Из аката тужене који се оспоравају тужбом произилази да тужилац од 01. августа 2001. године па до окончања дисциплинског поступка непрекидно није долазио на посао. Због тога су неправилна схватања нижестепених судова да је у овом случају наступила застарјелост вођења дисциплинског поступка против тужиоца, па се оспорени акти нису могли поништити из разлога садржаних у нижестепеним одлукама.

Пошто није наступила застарјелост покретања и вођења дисциплинског поступка против тужиоца, у даљем поступку треба расправити питање да ли су оспорена рјешења тужене од 23.11.2001. године и од 31.12.2001. године законита и правилна, јер од тога и зависи одлука о тужиочевом тужбеном захтјеву. Ако су акти законити и правилни, тужбени захтјев не би био основан. Ако нису, постојао би основ за реинтеграцију тужиоца у радни однос код тужене. У том случају треба расправити питања основаности и висине појединих врста штета које тражи тужилац, а након тога одлучити и о овом дијелу тужбеног захтјева.

Из реченог произилази да је, због тога што су нижестепени судови погрешно примијенили материјално право, чињенично стање, на коме су засноване нижестепене одлуке, остало непотпуно утврђено. Ревизије странака су, ради тога уважене, другостепена пресуда укинута и одлучено да се предмет врати другостепеном суду на поновно суђење (члан 250. став 2. ЗПП).

Другостепени суд је дужан да у даљем поступку отклони недостатке на које је напријед указано и да донесе нову одлуку (члан 253. у вези са чланом 228. ЗПП).

Предсједник вијећа
Петар Бајић